

**«Кытыйа оһуора»
(улахан бөлөх оҕолоругар уруһуйга дьарык)**

Сыал-сорук:

Үөрэтэр сыал-сорук:

1. Уруһуй көмөтүнэн сахалыы иһити-хомуоһу, кытыйа оһуорун билиини чингэтии, сана оһуор көрүнүн кытта билсии.
2. Саха төрүт иһитин кытыйаны кизэргэтии.
3. Күн-дьыл хаамыытын билии, хатылааһын.

Иитэр үөрүйэхтэр:

1. Төрүт үгэстэри сэнээриини ингэрии. Саха төрүт үгэстэрин чингэтии (салама баайыта, оһуор үнкүүтэ, күөрчөх ытыйыы).
2. Бэйэ-бэйэбэ болҕомтолоох сыһыан, толору хоруйдуурга холонуу.

Сайыннарар соруктар:

1. Саха иһиттэрин көрүннэрин билии, хатылааһын.
2. Оһуор ньыматынан хамсаныыны эти-сиини сайыннарарга туһаныы.
3. Өйү-санааны сайыннарарга тарбахтары эрчийии көмөтүнэн толкуйдуур тобулу күүһүрдүү.

Бэлэмнэнии үлэ: оһуордары хатылааһын, күн-дьыл халандаарынан үлэ, сахалыы оһуор үнкүү хамсаныыларын хатылааһын.

Тутгар тэриллэр: олобох, гуашь, киистэ, киистэ уураар тэрил, кытыйа киэбэ, уулаах иһит, сииктээх салфетка, доһуһуол музыка, көрдөрүүгэ ууруллар таас уонна мас, туос сахалыы иһиттэр, кытыйалар, ытыктар, чөчөгөй, алаады, барыанна (дьэдьэн, отон), сэргэлээх салама

Дьарык хаамыта: (музыканын оҕолор киирэллэр).

Иитээчи: Үтүө күнүнэн, (хобо чуорааны тыһатар), оҕолор эмиэ «Үтүө күнүнэн» (эбэрдэлэхэллэр), бүгүнгү күммүт ситиһиилээх буоллун диэн баһа санаабытын сэргэбитигэр салама баайан санаабытын ситэриэбин. Оҕолоор, күннүт ситиһиилээх буоллун. (Саламаны баайдыбыт), (2 мүн).

I. Аны билигин олбохторго олоробут, атаһытын кисти уурабыт, сиспит көнө уонна билигин күн-дьыл халандаарыгар үлэлэһиэхпит, мин ыйытыбын болҕойон истэргитигэр ынырабын.

- Билигин таһырдыа дьыл ханнык кэмэ буолла дии саныгыты? (Хойукку күһүн, эбэтэр эрдэтээнни кыһын, кыһын саҕаланыта диэхпитин сөп).
- Ханнык ыйы?
- Бүгүн нэдиэлэбит ханнык күнэй?
- Хаһыс чыыһыла буолла?
- Бэбэһээ ханнык чыыһыла этэй?
- Онтон сарсын ханнык буолуой?
- Бүгүн дьарыкка хас оҕо баарый?

- Хас кыыс, хас уол баарый? (3 мүн)

II. Иитээччи – дьэ эрэ, оҕолоор, билигин болҕойон Лена хоһоонун истиэххэйин эрэ. Таайдыгыт дуо, ханнык иһит эбитий? («Кытыйа»). Аны оҕолор, сахалыы иһиттэри кэрүөбүт эрэ (***Выставка***), ханнык иһиттэри билэбитий, туохтан оноһуллар эбиттэрий? Маны хайдах тигэллэрий? (Мас иһит кыһыллан, чочуллан), (туос иһит илиинэн тигиллэр, таас иһит анаан оһоһо угуллан буһарыллар) – 3 мүн
(олбоһо олоробут)

III. Иитээччи: аны экраны көрөн сахалыы оһуордары хатылыахайын (тараах, ураһа уонна оһуруо, маны сэргэ бүгүн «Таналай» оһуру билсиэхпит. Таналай туохха майгылыырый? Аһсаанга туттар «Элбэх» диэн бэлиэбэ майгылыыр. Оҕолор, аһапытыгар тылбыт үрдүнэн таналай диэн органнааһыт, кини биһиэхэ тылы таба саһарарбытыгар эмиэ наһаа көмөлөһөр, билигин мин курдук тыһатын эрэ (бытааннык, онтон сыһа түргэтибит, сыһа бытаарабыт – 2-3 –тэ хатылыыбыт). (Артикуляционная гимнастика) – 2 мүн

IV. Дьэ аны турабыт, уонна сахалыы оһуордар хамсаныыбытынан эппитин-хааммытын эрчийэбит. (Оһуор үнкүүтэ).

V. Остуолларга олорон үлэлибит. (10 мүн) – (сахалыы наһыл музыка).

VI. Көрдөрүүгэ уурабыт, үлэбитин сыаналыыбыт, кэпсэтэбит. (2 мүн)

VII. Кытыйа туохха туттуларый, тугу кутуохха сөбүй?

VIII. Билигин күөрчэх ытйыаһыт, бу тугуй (ытык) (2 мүн)

IX. Бүгүтүнү дьарыктан тугу биллигит, тугу сөбүлээтигит? (2 мүн).